

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/80/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113235445
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4113235445.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 04, Bratislava, IČO: 47 233 516, v mene ktorej koná ako konateľka advokátka JUDr. Andrea Cviková, proti odporcovi: Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/X, XXX XX N., o zaplatenie sumy 1.687,12 eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 20. októbra 2014 č.k. 10C/147/2014-20, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a trovách konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 622,36 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 622,36 eura od 20.02.2011 do zaplatenia a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 4 ods. 1, 2, 4, 5 zákona č. 258/2001 Z.z., § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1, 2, príloha bodu 1. písm e) čl. 3, čl. 5 smernice Rady č. 93/13/RHS, § 39, § 451 ods. 1, 2, § 456, § 458, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/2015 Z.z. (v znení účinnom od 01.09.2009). Konštatoval, že zmluva o revolvingovom úvere uzatvorená účastníkmi dňa 22.03.2010 má podobu predtlačenej formulára, ktorý je používaný navrhovateľom na tento účel. V zmluve je uvedená zmluvná odmena za poskytnutie úveru, ktorá je vyššia, než úver, pričom táto odmena bola súčasťou mesačnej splátky. Dohodu o výške zmluvnej odmeny považoval za neprimeranú zmluvnú podmienku a nekalú obchodnú prax, ktorej výška viac ako 100% zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania. Neprimeraná výška úrokov je väčšinou v spoločnosti neuznávaná a hodnotená ako odporujúca dobrým mravom. Uzavrel, že plnenie, ktoré má odporca vrátiť navrhovateľovi možno uplatňovať iba z titulu bezdôvodného obohatenia, preto zaviazal odporcu z tohto právneho dôvodu zaplatiť navrhovateľovi sumu 622,36 eura, ako rozdiel medzi poskytnutými prostriedkami v sume 1.020,- eura a vrátenými finančnými prostriedkami v sume 397,64 eura, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 20.02.2011 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti žalobný návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ a domáhal sa jeho zrušenia v rozsahu výroku zamietajúcom návrh a výroku o náhrade trov konania a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo alternatívne jeho zmeny tak, že podanému návrhu v celom rozsahu vyhovie. Dôvodil, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho porovnávania výšky úveru a sumy zmluvnej odmeny a nevzal do úvahy, že zmluvná odmena predstavuje odplatu za požičanie peňazí za celú dobu trvania zmluvy. Poukázal na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., ktoré upravujú maximálnu výšku odplaty a neboli pri rozhodnutí súdu aplikované, hoci podľa znenia účinného ku dňu uzavretia zmluvy sa mali aplikovať § 3 ods. 10 a 11, v súlade s ktorými je dohoda účastníkov o výške odplaty.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie v tejto časti spĺňa zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1, 2 OSP), viazaný dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP), dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods.1 písm. h) OSP zrušiť a vec mu podľa § 221 ods. 2 OSP vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP, odvolací súd rozhodnutie zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 OSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že účastníci uzavreli dňa 22.03.2010 zmluvu o revolvingovom úvere, a to na základe žiadosti odporcu a oznámenia navrhovateľa, ktorým odporcovi oznámil schválenú výšku úveru 1.020,- eur, splatnosť úveru 36 mesiacov, výšku mesačnej splátky úveru 57,91 eura, dátum prvej a poslednej splátky 14.05.2010 a 14.04.2013, periodicitu mesačnú, dátum splatnosti 14., celkovú výšku úveru 1.020,- eur, RPMN 65,35%, priemernú RPMN ku dňu podpísania zmluvy 48,66%, schválenú výšku revolvingu 675,41 eura, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 675,41 eura, výšku mesačnej splátky po vykonaní revolvingu 57,91 eura, predpokladanú RPMN po vykonaní revolvingu 56,11%, úverový limit 1.020,- eur, zmluvnú odmenu za poskytnutie úveru 1.216,03 eura, odplatu za poskytnutie služby čl. 8 bod 8.1 151,27 eura, ročnú úrokovú sadzbu úveru 70,02%, zmluvnú odmenu za poskytnutie každého revolvingu 806,11 eura, ročnú úrokovú sadzbu revolvingu. Podľa karty klienta navrhovateľ skutočne poskytol odporcovi peňažné prostriedky v sume 868,73 eura a odporca vrátil navrhovateľovi sumu 397,64 eura. Navrhovateľ poskytnutý úver predčasne zosplatnil.

Všeobecná právna úprava spotrebiteľských zmlúv je zaradená v piatej časti prvej hlavy Občianskeho zákonníka. S účinnosťou od 1. januára 2008 Občiansky zákonník v ust. § 52 definuje spotrebiteľskú zmluvu ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Uvedená definícia však neznamená, že spotrebiteľská zmluva je samostatným zmluvným typom, je to len definícia rôznych typov zmlúv s osobitným režimom právnej úpravy, ktorý je daný tým, že jedným z účastníkov zmluvy je spotrebiteľ. Preto ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách sú svojou povahou všeobecnými ustanoveniami vo vzťahu k zmluvným typom upravených či už v Občianskom zákonníku, v Obchodnom zákonníku alebo v inom právnom predpise upravujúcom záväzkové vzťahy vyplývajúce zo zmlúv. Základným charakteristickým znakom spotrebiteľskej zmluvy je, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za (zmluvných) podmienok, ktoré vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemal možnosť tieto zmluvné podmienky ovplyvniť. Tým dochádza k faktickej nerovnováhe medzi právami a povinnosťami účastníkov zmluvy, ktorým je na jednej strane dodávateľ a na strane druhej spotrebiteľ. Všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, potom sledujú ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkového vzťahu. Spotrebiteľský úver je rovnako ako iné spotrebiteľské zmluvy súčasťou právnej úpravy Občianskeho zákonníka (§ 52 a nasl.), ktorej účelom je v prvom rade ochrana spotrebiteľa. Pojmovými znakmi zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú dočasnosť poskytnutia peňažných prostriedkov, na základe zmluvy, v prospech spotrebiteľa a za odplatu, veriteľom. Právny poriadok Slovenskej republiky osobitným právnym predpisom, ktorým v čase uzavretia predmetnej zmluvy (22.03.2010) bol zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, upravil niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa (§ 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.). Z formulácie predmetného ustanovenia začínajúcej slovom „niektoré“ je zrejmé, že tento zákon priamo umožňuje aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa, prípadne aj iných všeobecných ustanovení OZ v prípade, ak zákon č. 258/2001 Z.z. nemá osobitnú právnu úpravu. Osobitným predpisom, ktorý upravuje ochranu spotrebiteľa je tiež zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Vzťah tohto zákona a ostatných právnych úprav zabezpečujúcich ochranu spotrebiteľa je potrebné hľadať v ustanovení § 3 ods. 3., podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom poznámka

pod čiarou odkazuje priamo na ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka. I keď podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru upravuje osobitný zákon, nie je možné vylúčiť aplikáciu ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. aj na vzťah vyplývajúci zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. V tomto smere je potrebné poukázať na predmet a rozsah zákona upravený v § 1 ods. 1 a 2 a vymedzenie pojmov podľa ust. § 2 zákona č. 250/2007 Z.z. najmä na definíciu spotrebiteľa, obchodnej praktiky, agresívnej obchodnej praktiky, podstatného narušenia ekonomického správania spotrebiteľa, odbornej starostlivosti a neprimeraného vplyvu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že na zmluvu o spotrebiteľskom úvere je potrebné aplikovať v prvom rade ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ale tiež všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.) rovnako v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako aj iné všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka, a podporne aj ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Z rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že záväzkový vzťah účastníkov konania posúdil ako vzťah vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý sa aplikujú ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. V tejto súvislosti aj citoval ustanovenia predmetného zákona § 4 ods. 2, 4 a 5, ktoré upravujú náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a podmienky, za ktorých je zmluva platná i prípade absencie niektorej náležitosti. Na základe tohto konštatoval, že zmluva vybočuje z rámca úverovania, ktoré by z hľadiska dobrých mravov bolo akceptovateľné, pričom poukázal na ust. § 39 a § 451 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia však nie je zrejmé, či súd prvého stupňa predmetnú zmluvu považoval za neplatnú v celosti alebo považoval neplatnosťou postihnutú len niektorú časť zmluvy (§ 41 Občianskeho zákonníka), či zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka), a z akého dôvodu. Podľa názoru odvolacieho súdu podstatné pre rozhodnutie v danej veci je v prvom rade ozrejmienie z akých zložiek pozostávala mesačná splátka úveru vo výške 57,91 eura a v akom rozsahu bolo plnenie splátok odporcom započítané na odmenu navrhovateľa, ktoré skutočnosti z vykonaného dokazovania zatiaľ nevyplývajú. Záver súdu prvého stupňa, podľa ktorého navrhovateľovi vzniklo právo požadovať od odporcu vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške poskytnutého plnenia, po odpočítaní vrätenej sumy, je potom predčasný, vyslovený na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že podaním doručeným súdu dňa 24.11.2014 (č.l. 32) Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, oznámilo, že vstupuje do konania, ako vedľajší účastník na strane odporcu. Súd prvého stupňa sa s uvedeným oznámením vypořiadal iba mailovou správou, ktorou uvedenému združeniu oznámil, že vo veci už bolo rozhodnuté. Takýto procesný postup je však nesprávny. Povinnosťou súdu prvého stupňa bolo uvedené oznámenie doručiť ostatným účastníkom konania, pričom odporcovi s výzvou, aby sa vyjadril, či so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na svojej strane súhlasí. Za podmienky, že žiadny z účastníkov nepodá návrh na rozhodnutie o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania a odporca súdu oznámi, že s jeho vstupom súhlasí, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa doručiť vedľajšiemu účastníkovi rozsudok.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom bude povinnosťou súdu prvého stupňa odstrániť procesné pochybenie vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, následne doplniť dokazovanie v naznačenom smere a v potrebnom rozsahu, jeho výsledky riadne vyhodnotiť a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite, v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP, odôvodniť tak, aby bolo odvolacím súdom preskúmateľné. Zároveň rozhodne i o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov v senáte 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.